

Shurût-us-Salâh

[Bönens villkor]

Av:

Shaykh-ul-Islâm Muhammad bin 'Abdil-Wahhâb

Översättare & ev. fotnoter:

Bilal B.

Förutsättningarna för bönen:

För att en bön ska vara giltig krävs att följande nio förutsättningar är uppfyllda:

- 1:a - Personen skall tillhöra den islamiska tron,
- 2:a - Personen skall vara vid sina sinnens fulla bruk,
- 3:e - Personen skall ha uppnått förmågan att skilja rätt från fel,
- 4:e och 5:e - Personen skall vara renad från alla slag av orenheter,
- 6:e - Personen skall ha täckt de delar av kroppen som är skyldiga att döljas,
- 7:e - Bönens fastställda tid skall ha inträtt,
- 8:e - Personen skall vara vänd i riktning mot Qiblah, samt
- 9:e - Avsikten i hjärtat.

Det första kravet:

Det inledande kravet är att personen bekänner sig till Islâm, vars motsats utgörs av otro (Kufr). En persons handlingar som befinner sig i otro är ogiltiga, oberoende av vilken gärning det rör sig om. Belägg för detta hämtas ur Hans (ta'âlâ) tal:

”Det tillkommer inte dem som sätter upp medgudar vid sidan om Allâh och som vittnar mot sig själva om sin otro att uppehålla sig i Allâhs gudshus. Deras handlingar är utan verkan och i Elden skall de förbli för evigt.”¹

”Vi skall granska det de har åstadkommit och göra det till skingrande stoft.”²

¹ 9:17. ² 25:23.

Det andra kravet:

Det andra kravet är att personen innehar ett sunt förnuft ('Aql), vars motsats är sinnessjukdom. Den som saknar förnuft är befriad från religiösa plikter tills dess att han återfår sina sinnen. Belägg för detta återfinns i följande hadîth:

”Pennan har tagits bort från tre kategorier av människor: från den sovande tills han vaknar, från barnet tills det uppnår mognad, och från den sinnessjuka tills han återfår sitt förstånd.”³

³ Abû Dâwûd (4392) från 'Alî (radhiya Allâhu 'anh). Autentisk enligt Imâm al-Albânî i "Sahîh al-Djâmi' as-Saghîr" (3512–3514).

Det tredje kravet:

Det tredje kravet är förmågan till urskiljning (Tamyîz), vars motsats är att vara ett litet barn. Denna gräns sätts vid sju års ålder. Från och med denna ålder uppmanas barnet att utföra bönen, grundat på hans (sallâ Allâhu 'alayhi wa sallam) vägledning:

”Håll era barn till bönen från det att de fyllt sju år, och tillrättavisa dem för den när de nått tio år, och dela deras sovplatser åt.”⁴

⁴ Abû Dâwûd (490). Autentisk enligt Imâm al-Albânî i "Irwâ'-ul-Ghalîl" (247). Imâm al-'Adhîmâbâdî (rahimahullâh) sade: "Barnen skall tillrättavisas om de lämnar bönen. al-'Alqamî sade: 'Barnet skall tillrättavisas vid tioårsåldern eftersom det vid den åldern oftast klarar av att bli tillrättaviserat. Tillrättavisningen skall inte vara skadlig och ansiktet

skall undvikas.'" ('Awn-ul-Ma'bûd Sharh Sunan Abî Dâwûd (2/114))

Det fjärde kravet:

Det fjärde kravet handlar om att vara rituellt ren, det vill säga att ha genomfört den välkända tvagningen. Denna tvagning blir obligatorisk vid orenheter och har tio egna krav:

Det första kravet: Islâm.

Det andra kravet: Att personen är vid sina sinnens fulla bruk.

Det tredje kravet: Förmågan till urskiljning.

Det fjärde kravet: Avsikt.

Det femte kravet: Att personen inte avser att avbryta tvagningen innan den är genomförd.

Det sjätte kravet: Att det som gjort tvagningen nödvändig har upphört.

Det sjunde kravet: Att personen har renat sig med vatten eller stenar dessförinnan.

Det åttonde kravet: Rent och lämpligt vatten.

Det nionde kravet: Att det som hindrar vatten från att nå huden avlägsnas.

Det tionde kravet: Att den obligatoriska handlingens tid har inträtt för den som ständigt befinner sig i ett orent tillstånd.

Tvagningens plikter (Furûdh) uppgår till sex stycken:

Den första plikten: Att tvätta ansiktet inkl. munnen och näsan. Ansiktets gränser sträcker sig från hårfästet till hakspetsen och från det ena örat till det andra.

Den andra plikten: Att tvätta händerna inkl. armbågarna.

Den tredje plikten: Att stryka med händerna över hela huvudet inkl. öronen.

Den fjärde plikten: Att tvätta fötterna inkl. anklarna.

Den femte plikten: Att utföra handlingarna i den angivna ordningsföljden.

Den sjätte plikten: Att tvagningen sker i en obruten följd, utan att en kroppsdel torkar innan nästa tvättas.

Belägg för detta är Hans (ta'âlâ) Ord:

*"Troende! När ni ämnar förrätta bönen, skvätt då vatten på ansiktet och händerna upp till armbågarna och stryk med de våta händerna över huvudet och fötterna ned till anklarna."*⁵

Belägg för att handlingarna skall utföras i turordning är hadîthen:

*"Börja med det som Allâh inledde med."*⁶

Den sjunde plikten: Att nämna Allâhs Namn om man påminner sig om det.

De faktorer som ogiltigförklarar tvagningen är åtta till antalet:

Den första faktorn: Allt som utsöndras via könsorganet eller tarmöppningen.

Den andra faktorn: Allt smutsigt som avgår från kroppen.

Den tredje faktorn: Medvetslöshet.

Den fjärde faktorn: Lustfyllt beröring av en kvinna.

Den femte faktorn: Att röra vid könsorganet eller analöppningen med handen.

Den sjätte faktorn: Att förtära kamelkött.

Den sjunde faktorn: Att bada ett lik.

Den åttonde faktorn: Avfall från Islâm – må Allâh bevara oss därifrån.
⁵ 5:6.

⁶ Muslim (1218) och an-Nasâ'î (2974). Imâm an-Nawawî sade: "Det har rapporterats hos an-Nasâ'î med en autentisk kedja att profeten (sallâ Allâhu 'alayhi wa sallam) sade: 'Börja med det Allâh börjat med.'" (Sharh Sahîh Muslim (8/144))

Det femte kravet

Det femte kravet innebär att alla former av orenheter skall avlägsnas från tre platser: kroppen, klädedräkten och böneplatsen. Belägg för detta hämtas ur Hans (ta'âlâ) Ord:

*"Rena dina kläder."*⁷

⁷ 74:4.

Det sjätte kravet

Det sjätte kravet innebär att man skall täcka de delar av kroppen som inte är tillåtna att blotta. De lärde är eniga om att bönen inte är godtagbar om man förrättar den naken när möjlighet att täcka sig finns. Gränsen för mannens kropp som skall täckas sträcker sig från naveln till knäet, och detsamma gäller slavinnan.

Vad beträffar den fria kvinnan, anses hela hennes kropp vara obligatorisk att täcka, med undantag för ansiktet. Belägg är Hans (ta'âlâ) Ord:

*"Söner av Adam, ikläd er en värdig dräkt varje gång ni söker er till böneplatsen."*⁸

Det vill säga: vid bönen.

⁸ 7:31.

Det sjunde kravet

Det sjunde kravet är att bönens fastställda tid har inträtt. Belägg för detta från Sunnah är den hadîth där ängeln Djibrîl ('alayhis-salâm) bad profeten (sallâ Allâhu 'alayhi wa sallam) vid bönens inledning och dess sluttid. Han sade:

"Muhammad, bönen förrättas inom dessa båda tider."⁹

Likaså sade Han (ta'âlâ):

*"Bönen är de troendes plikt, fastställd till bestämda tider."*¹⁰

Det innebär alltså obligatoriska tider. Belägg för dessa tider är Hans (ta'âlâ) Ord:

*"Förrätta bönen vid solens nedgång till dess att natten faller på, och gryningsbönen; sannerligen är gryningsbönen bevitnad."*¹¹

⁹ at-Tirmidhî (150), an-Nasâ'î (512) och Ahmad (3/330). Imâm 'Abdus-Salâm bin Taymiyyah (rahimahullâh) sade: "al-Bukhârî sade: 'Detta är det mest autentiska beträffande bönetider.'" (Muntaqâ-ul-Akhabâr (1/418))

¹⁰ 4:103. ¹¹ 17:78.

Det åttonde kravet

Det åttonde kravet är att man placerar sig i riktning mot Qiblah. Belägg för detta är Hans (ta'âlâ) Ord:

*"Vi ser dig vända ditt ansikte mot himlen, och Vi skall låta dig vända dig mot en böneriktning som skall göra dig nöjd. Vänd alltså nu ditt ansikte mot den heliga Moskén; ja, var ni än befinner er, vänd era ansikten mot den."*¹²

¹² 2:144.

Det nionde kravet

Det nionde kravet är avsikten, vars hemvist är i hjärtat. Att uttala den med munnen är en otillåten nymodighet. Belägg för detta är följande hadîth:

"Handlingar värderas enbart efter sina avsikter, och varje människa erhåller det som hennes avsikt var inriktad på."¹³

¹³ al-Bukhârî (1) och Muslim (1907).

Bönens grundpelare (Arkân)

Bönens grundpelare uppgår till fjorton stycken.

- 1:a – Att stå upp om man har förmåga till det.
- 2:a – Att uttala "Allâhu Akbar".
- 3:e – Att recitera kapitlet "al-Fâtihah".
- 4:e – Rukû'.
- 5:e – Resningen från Rukû'.
- 6:e – Sûdjûd på sju kroppsdelar.
- 7:e – Att resa sig upp från Sûdjûd.
- 8:e – Att sitta mellan de två Sadjdah.
- 9:e – Stillhet i samtliga grundpelare.
- 10:e – Ordningföljd.
- 11:e – Det sista Tashahhud.
- 12:e – Att sitta under det.
- 13:e – Att skicka välsignelse över profeten (sallâ Allâhu 'alayhi wa sallam).
- 14:e – Taslîm.

Den första grundpelaren

Den första grundpelaren är att stå upp om man har förmåga till det. Belägg för detta är Hans (ta'âlâ) Ord:

*"Stå upp inför Allâh i from andakt."*¹⁴

¹⁴ 2:238.

Den andra grundpelaren

Den andra grundpelaren är att uttala "Allâhu Akbar". Belägg för detta är följande hadîth:

*"Dess inledning är Takbîr och dess avslutning är Taslîm."*¹⁵

Därpå öppnar man bönen med en inledningsbön, vilket är Sunnah, och säger:

*"Subhânak Allâhumma,
wa bi Hamdik,
wa tabâraka-smuk,
wa ta'âlâ Djadduk,*

wa lâ ilâha Gayruk."

"Subhânak Allâhumma" innebär att jag friförklarar Dig från alla brister på ett sätt som är värdigt Din majestät.

"wa bi Hamdik" innebär att all lov och pris tillkommer Dig.

"wa tabâraka-smuk" innebär att välsignelse uppnås när Ditt namn nämns.

"wa ta'âlâ Djadduk" innebär att Din storhet är upphöjd.

"wa lâ ilâha Gayruk" innebär att det varken i himlen eller på jorden finns någon utom Dig som förtjänar att dyrkas.

Sedan säger man:

*"A'ûdhu billâhi min ash-Shaytân ar-Radjîm."*¹⁶

Det innebär att jag söker skydd och tillflykt hos Allâh och håller mig till Honom mot den förbannade Satan, som utestängts från Allâhs barmhärtighet, från att han skadar mig i detta liv och i livet efter detta.

¹⁵ Abû Dâwûd (61). Autentisk enligt Imâm al-Albânî i "Sahîh al-Djâmi' as-Saghîr" (5885).

¹⁶ Jag söker skydd hos Allâh från den förbannade Satan.

Den tredje grundpelaren

Recitationen av kapitlet "al-Fâtihah" utgör likaså en grundpelare i varje Rak'at. Det framgår av följande hadîth:

*"Den som inte läser Bokens inledande kapitel förrättar ingen bön."*¹⁷

Det rör sig alltså om Qur'ânens inledning.

*"Bismillâhir-Rahmânir-Rahîm"*¹⁸ - reciteras för välsignelse och hjälp.

*"al-Hamdu lillâh"*¹⁹. Att lovprisningen är i bestämd form innebär att all slags lovprisning innefattas.

*"Rabb-il-'Âlamîn"*²⁰. Herren är den som dyrkas, Skaparen, Den som skänker uppehälle, Konungen som med ynnest och välvilja upprätthåller skapelsen. Allt utom Allâh tillhör skapelserna. Han är alltings Herre.

*"ar-Rahmân"*²¹. En barmhärtighet som omfattar hela skapelsen.

"ar-Rahîm"²². En barmhärtighet som är förbehållen de troende. Belägg är Hans (ta'âlâ) Ord:

"Hans barmhärtighet omsluter de troende."²³

"Mâliki Yawm-id-Dîn"²⁴. Domedagens Konung. På denna Dag skall alla belönas i enlighet med sina handlingar. Om de är goda, blir belöningen god, och om de är dåliga, blir belöningen dålig. Belägg är Hans (ta'âlâ) Ord:

"Och vad kan låta dig förstå vad Domens dag innebär?"²⁵

Han (sallâ Allâhu 'alayhi wa sallam) sade:

"Den kloke är den som överväldigar sin själ och handlar till förmån för livet efter döden, och den oförmögne är den som låter sin själ följa sina begär och har falska förhoppningar på Allâh."²⁶

"Iyyâka na'bud wa Iyyâka nasta'in"²⁷. Vi dyrkar alltså ingen annan än Dig. Förbundet mellan tjänaren och hans Herre innebär att han varken dyrkar någon annan än Honom eller ber om hjälp av någon annan än Allâh.

"Ihdinâ Sirât-al-Mustaqîm"²⁸. Led oss, visa oss vägen och stärk oss. Vägen är Islâm. Det har även sagts att det syftar på sändebudet, somliga har sagt att det är Qur'ânen och andra att det innebär sanningen. Rakt är det som saknar krokighet.

"Sirât alladhîn an'amt 'alayhim"²⁹. De väglednas väg. Belägg är Hans (ta'âlâ) Ord:

"De som lyder Allâh och sändebudet skall få en plats vid sidan av dem som Allâh välsignar med Sina gåvor - profeterna och de sanningsenliga och martyrerna och de som gjorde det goda och det rätta - ett ädelt sällskap!"³⁰

"Ghayr-il-Maghdûbi 'alayhim wa lâ Dhâllîn"³¹. De [förra] är judarna som har kunskap utan att handla enligt den. Vi ber Allâh att Han skyddar oss från deras väg. De vilseledda är de kristna som dyrkar Allâh grundat på okunnighet och villfarelse. Vi ber Allâh att Han skyddar oss från deras väg. Belägg för de villfarna är Hans (ta'âlâ) Ord:

"Säg: \"/>

Dessutom sade han (sallâ Allâhu 'alayhi wa sallam):

”Ni kommer att följa era föregångares seder på ett så identiskt sätt att om de kryper ned i ett ödlebo gör ni också det.” De frågade: ”Allâhs sändebud, judarna och de kristna?” Han sade: ”Vem annars?”

Återberättad av de två.³³

En annan hadîth säger:

”Judarna har delats upp i sjuttioett grupper, de kristna i sjuttio två grupper och detta samfund i sjuttio tre grupper – alla till Elden utom en.” Vi frågade: ”Allâhs sändebud, vilka är de?” Han sade: ”De som är upprättade på det jag och mina följeslagare är upprättade på.”³⁴

¹⁷ al-Bukhârî (756). ¹⁸ I Allâhs Namn, den Nåderike, den Barmhärtige. ¹⁹ Lov och pris tillkommer Allâh. ²⁰ Skapelsernas Herre. ²¹ Den Nåderike. ²² Den Barmhärtige. ²³ 33:43. ²⁴ Som Allsmäktig råder över Domedagen. ²⁵ 82:17.

²⁶ at-Tirmidhî (2577). Svag enligt Imâm al-Albânî i ”Dha'îf al-Djâmi' as-Saghîr” (4306).

²⁷ Endast Dig dyrkar vi och endast Dig ber vi om hjälp. ²⁸ Led oss på den raka vägen. ²⁹ Den väg de vandrat som Du välsignat med Dina gåvor. ³⁰ 4:69. ³¹ Inte de som drabbats av vrede och inte de som gått vilse.

³² 18:103–104. ³³ Imâm al-Bukhârî och Imâm Muslim (rahimahumâ Allâh).

³⁴ Abû Dâwûd (4583). Autentisk enligt Imâm al-Albânî i ”Sahîh al-Djâmi' as-Saghîr” (1083).

Den fjärde, femte, sjätte och sjunde grundpelaren

Därefter utförs Rukû', man reser sig från den, prostrar sig på sju kroppsdelar, reser sig upp och sätter sig mellan de två prostrationerna. Belägg för detta är Hans (ta'âlâ) Ord:

*”Troende, böj ryggar och knän och fall ned på era ansikten.”*³⁵

Dessutom sade han (sallâ Allâhu 'alayhi wa sallam):

”Jag har beordrats att prostreras på sju kroppsdelar.”³⁶

³⁵ 22:77. ³⁶ al-Bukhârî (812) och Muslim (490).

Den åttonde och nionde grundpelaren

Man måste uppehålla sig stillastående i samtliga handlingar och iakttå ordningen mellan grundpelarna. Belägg är hadîthen från Abû Hurayrah om mannen som inte förrättade bönen korrekt. Han berättade:

”Medan vi satt tillsammans med profeten (sallâ Allâhu ‘alayhi wa sallam) trädde en man in, förrättade bönen och hälsade sedan på profeten. Han sade då: ’Gå tillbaka och förrätta bönen, ty du har sannerligen inte förrättat bönen.’ Detta upprepades tre gånger. Till sist sade mannen: ’Vid Honom som i sanning sänt dig som profet; jag kan inte bättre än så. Lär mig!’ Då sade profeten (sallâ Allâhu ‘alayhi wa sallam): ’När du reser dig för att förrätta bönen, uttal då Takbîr. Recitera sedan det som har underrättats dig ur Qur’ânen. Gör sedan Rukû’ tills du är böjd i stillhet. Res dig därefter upp tills du står upprätt. Prostra dig sedan tills du har fallit ned på ditt ansikte i stillhet. Res dig sedan upp tills du sitter i stillhet. Gör sedan detsamma i resten av bönen.’”³⁷

³⁷ al-Bukhârî (724) och Muslim (397).

Den tionde, elfte och tolfte grundpelaren

Det sista Tashahhudet är en obligatorisk grundpelare, vilket omnämns i Ibn Mas’ûds (rahimahullâh) hadîth:

”Innan vi ålades Tashahhudet brukade vi säga: ’Fred med Allâh från Hans tjänare, fred med Djibrîl och Mîkâ’îl.’ Då sade profeten (sallâ Allâhu ‘alayhi wa sallam): ’Säg inte ”Fred med Allâh från Hans tjänare”, ty säkert är Allâh [Själ] Freden. Säg i stället:

*”at-Tahiyyât lillâh, was-Salawât wat-Tayyibât. as-Salâmu ‘alayk ayyuhân-Nabiyy wa Rahmatullâh wa Barakâtuh. as-Salâmu ‘alaynâ wa ‘alâ ‘Ibâdillâh-is-Salihîn. Ashhad an lâ ilâha illâ Allâh wa ashad anna Muhammadan ‘abduh wa rasûluh.’”*³⁸

”at-Tahiyyât” innebär att all hyllning och ärebetygelse tillkommer Allâh på ett sätt som passar Rukû’, Sudjûd och evigheten. Allt som skapelsernas Herre hyllas med tillkommer Allâh. Den som hänger sig åt det till någon annan är en otrogen avgudadyrkare.

”as-Salawât” syftar på alla böner och det har sagts att det avser de fem dagliga bönerna.

”at-Tayyibât”. Allâh är god och accepterar enbart goda ord och handlingar.

”as-Salâmu ‘alayk ayyuhân-Nabiyy wa Rahmatullâh wa Barakâtuh”. Du ber

för profeten (sallâ Allâhu 'alayhi wa sallam) om fred, nåd och välsignelse. Den som det bes för, tillbes inte vid sidan av Allâh.

"as-Salâmu 'alaynâ wa 'alâ 'Ibâdillâh-is-Salihîn". Du ber om fred för dig själv och för alla rättfärdiga tjänare i himlen och på jorden. De tillbes inte vid sidan av Allâh.

"Ashhad an lâ ilâha illâ Allâh wa ashhad anna Muhammadan 'abduh wa rasûluh". Han är En och har ingen delägare. Du vittnar med övertygelse att det varken finns någon på jorden eller i himlen som förtjänar att dyrkas utom Allâh.

Trosbekännelsen att Muhammad är Allâhs sändebud innebär att han är en tjänare som inte dyrkas och ett sändebud som inte förnekas, utan lyds och följs. Allâh har hedrat honom med att vara Hans tjänare. Belägg är Hans (ta'âlâ) Ord:

*"Välsignad vare Han som steg för steg har uppenbarat för Sin tjänare kriteriumet som skall tjäna som en varning för alla folk."*³⁹

"Allâhumma salli 'alâ Muhammad wa 'alâ âli Muhammad kamâ sallayt 'alâ Ibrâhîm - innaka Hamîdum-Madjîd". Att Allâh sänder välsignelse innebär beröm och prisande av Sin tjänare i det förnämsta sällskapet. al-Bukhârî citerade Abûl-'Âliyah i sin "as-Sahîh": "Att Allâh sänder välsignelse innebär beröm och prisande av Sin tjänare i det förnämsta sällskapet."

Det har även sagts att det innebär nåd, men det förstnämnda är det korrekta.

Vad beträffar att änglarna gör det⁴⁰, innebär det bön om förlåtelse, och att människorna gör det, innebär det bön.

Angående "Bârik"⁴¹ och det som följer det, anses det höra till de rekommenderade uttalandena och handlingarna.

³⁸ al-Bukhârî (831) och Muslim (402).

³⁹ 25:1. ⁴⁰ Dvs. sänder välsignelse över profeten (sallâ Allâhu 'alayhi wa sallam).

⁴¹ Dvs. bönen "Allâhumma bârik 'alâ Muhammad..."

Den fjortonde grundpelaren

Taslîm.

Obligatoriska handlingar (Wâdjibât)

De obligatoriska handlingarna uppgår till åtta stycken.

Den första är att säga "Allâhu Akbar" i samtliga positioner utom den inledande.

Den andra är att säga "Subhâna Rabbî al-'Adhîm" i Rukû'.

Den tredje är att säga "Sami' Allâhu li man hamidah" om man är Imâm eller ber ensam.

Den fjärde är att säga "Rabbanâ wa lak al-Hamd". Det skall sägas av samtliga.

Den femte är att säga "Subhâna Rabbî al-A'lâ" i Sudjûd.

Den sjätte är att säga "Rabb Ighfir lî" mellan de två prostrationerna.

Den sjunde och åttonde är det första Tashahhudet och att sitta under det.

Om en grundpelare uteblir, vare sig avsiktligt eller oavsiktligt, ogiltigförklaras bönen.

Om en obligatorisk handling uteblir avsiktligt, ogiltigförklaras bönen, och om den uteblir oavsiktligt, förpliktigas man att utföra Sûdjûd-us-Sahw⁴² – och Allâh vet bäst, och må Allâhs välsignelse och fred vara med vår mästare Muhammad, hans familj och hans följeslagare.

⁴² Imâm Muhammad bin Sâlih bin 'Uthaymîn (rahimahullâh) sade: "Om en åläggning uteblir avsiktligt, ogiltigförklaras bönen. Om man däremot skulle glömma den och komma ihåg den strax innan man lämnar sin position, gör man det och ingen skada har skett. Skulle man komma ihåg den efter att ha lämnat den men innan man kommer till följande pelare, återvänder man till den föregående, förrättar den, fullbordar bönen och därefter gör han Sudjûd-us-Sahw. Om han kommer ihåg den efter att ha kommit fram till den följande, går den förlorad och han går in till den. I stället fortsätter han bönen och gör Sudjûd-us-Sahw före Taslîm." (al-Bukhârî (1230) och Muslim (389)) (Rasâ'il Fiqhiyyah, sid. 35)